

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 11/2022

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNIKA

www.bsgoleniow.pl

Szanowni Państwo!

Bardzo intensywnie trwają dyskusje na temat zarówno Planu Strategicznego WPR na lata 2023–2027, jak i Krajowego Programu Odbudowy. Niezmiernie pewne zapisać będą wiele kontrowersji wśród rolników. Dobrze, że jest prowadzony dialog. Dobrze, że rolnicy monitorują zagrożenia, ponieważ do czasu wejścia w życie aktów prawnych (Ustaw, Rozporządzeń) możemy przedkładać nasze propozycje. Czas jest nieubłagany, a zagrożeń wiele. Mając na uwadze kolportaż naszego czasopisma, chciałbym już w tym wydaniu złożyć wszystkim rolnikom z okazji zbliżających się świąt najserdeczniejsze życzenia. Życzę przede wszystkim zdrowia, wiary i siły do bycia dalej rolnikiem. Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

- Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
- Zajmujemy się w szczególności:
- bezpłatnym doradztwem prawnym;
 - działalnością szkoleniową;
 - zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
 - działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
 - pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
 - doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
 - współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
 - działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
 - doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
 - promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
 - działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR	4
POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR	4
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	8
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA	14
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	15
INFORMACJA GŁÓWNEGO INSPEKTORATU WETERYNARII	16
INFORMACJE KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA	16
SMAKI ZAMKNIĘTE W SŁOIKU – PRZEPIS	17

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR

W dni 15 listopada br. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie.

Rozpoczynając posiedzenie Zarząd szczegółowo omówił realizację budżetu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej za 10 miesięcy 2022 roku oraz po zasięgnięciu opinii komisji budżetowej dokonał korekty (przesunięć w pozycjach m.in. opłaty pocztowe, telekomunikacyjne) planu finansowego podejmując tym samym Uchwałę Nr 7/2022 w sprawie zmian w planie finansowym na 2022 rok.

Następnie Zarząd ZIR zapoznał się z korespondencją jaka wpłynęła do biura ZIR w ostatnim czasie, po czym przeszedł do omówienia spraw związanych z możliwościami wsparcia dla polskich rolników, które są dostępne zarówno w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023–2027, jak i innych trwających programów. Prze-

analizowane zostały stawki związane z płatnościami bezpośrednimi dotyczącymi głównie produkcji roślinnej oraz szczegółowo został omówiony proces warunkowości jako obowiązkowy element nowej Zielonej Architektury, który nakłada większy nacisk na kwestie środowiskowe i klimatyczne (m.in.: utrzymanie okrywy ochronnej gleby w okresie od dnia 1 listopada do dnia 15 lutego na co najmniej 80% GO w gospodarstwie w całym kraju, zmianowanie i dywersyfikacja upraw na GO – wyłączenie gospodarstw do 10 ha, zakaz przekształcania lub zaorywania TUZ wyznaczonych jako cenne na obszarach Natura 2000).

Kolejny raz Zarząd ZIR poświęcił uwagę również dla ekoschematów, które są elementem dobrowolnym dla rolników, a także dla rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2022 r.

zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które w § 13zs w ust. 2 w pkt 4 stanowi, że warunkiem otrzymania pomocy jest wykazanie sprzedaży produktów rolnych z gospodarstwa rolnego od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 30 września 2022 r. w wysokości co najmniej 5000 zł brutto. Natomiast w ust. 7 w pkt 4 mowa jest o konieczności dostarczenia kopii faktur potwierdzających sprzedaż. Należy zauważyć, że w rozporządzeniu pominięto rolników ryczałtowych, prowadzących sprzedaż bezpośrednią lub prowadzących działalność w ramach RHD. Zdaniem Zarządu ZIR należy do rozporządzenia wprowadzić zmiany, tak aby powyższa grupa rolników mogła złożyć inne dokumenty potwierdzające sprzedaż.

o propozycjach przetargowych KOWR na następny rok. Zaraz po temacie związanym z KOWR przedstawiciel WIORiN pan Adam Siekierzyński zapoznał z nowościami oraz zakresem kontroli w gospodarstwach rolnych powiązanych z dopłatami bezpośrednimi. Poinformował rolników o tym, że Unia Europejska zamierza wprowadzić od 1 stycznia 2028 r. obowiązek elektronicznego rejestru zabiegów środkami ochrony roślin. Dokładne przepisy są jeszcze dopracowywane, ale wiadome jest, że oprócz handlowej nazwy środka ochrony roślin, trzeba będzie m.in. spisywać numer pozwolenia dla danego preparatu, odnotowywać numer partii oraz datę wyprodukowania stosowanego preparatu. Każde zastosowanie środka ochrony roślin będzie musiało być zarejestrowane elektronicznie maksymalnie 30 dni od daty wykonania zabiegu ochronnego.

Na zakończenie przedstawiciele KRUS przedstawili bieżące informacje przede wszystkim związane z korzystnymi zmianami dla emerytów, rencistów oraz ubezpieczonych w KRUS wprowadzone ustawą z dnia 28 kwietnia br., które weszły w życie 15 czerwca br. Wśród najważniejszych zmian ustawa wprowadza m.in.:

1. Prawo do wypłaty emerytury rolniczej w pełnej wysokości bez konieczności zbywania gospodarstwa rolnego.
2. Większa ochrona dla ubezpieczonych i domowników całkowicie niezdolnych do pracy w gospodarstwie rolnym.
3. Doliczenie okresów odbywania służby wojskowej do wysokości emerytury rolniczej.
4. Skrócenie okresu umowy dzierżawy przy wypłacie okresowej renty

rolniczej z tytułu niezdolności do pracy.

5. rehabilitacja w Centrach Rehabilitacji Rolników KRUS także dla rolników – emerytów

6. turnusy regeneracyjne dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

Na tym zakończono posiedzenie Rady Powiatowej, po którym rozpoczęło się szkolenie doradcze na temat wsparcia rolników w zakresie ekoschematów w 2023 r. Udział w nim wzięli członkowie rady oraz rolnicy z okolicznych gmin.

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR

RP STARGARD

Dnia 28 października 2022 roku odbyło się posiedzenie rady powiatowej Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej powiatu stargardzkiego. W spotkaniu oprócz członków RP uczestniczyli również przedstawiciele instytucji okołorolniczych tj. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – panowie Paweł Grobelny, Damian Maligłówa, Tomasz Korybut Woroniecki oraz pani Stella Kakietek-Król; Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – panie Joanna Oponowska i Dorota Łopusiewicz; Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – pan Paweł Więckowski oraz panie Aleksandra Dobrzycka i Anna Pawlak; Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa – pan Adam Siekierzyński i pani Julia Tkaczyk.

Posiedzenie od przywitania rozpoczęła przewodnicząca pani Helena Waszczuk, po czym głos oddała panu Pawłowi Grobelnemu, który tytułem

wstępu przedstawił poszczególnych przedstawicieli ARiMR oraz poinformował o zakresie zagadnień, którymi się zajmują. Następnie kierownik BP ARiMR w Stargardzie pan Damian Maligłówa wraz z panią Stellą Kakietek-Król przedstawili realizację złożonych wniosków w 2022 r. na poszczególne programy pomocowe, m.in. dopłaty obszarowe, dopłaty do nawozów, do materiału siewnego oraz kłesk żywiolowych. Następnie Rada rozpoczęła dyskusję na temat rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 października br. w 2022 r., które informuje, że Agencja będzie udzielała pomocy finansowej w zakresie wsparcia finansowego rodziny, której zagraża utrata płynności finansowej, w związku z wystąpieniem w 2022 r. szkód m.in. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przeziębienia, przymrozków wiosennych w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospo-

darskich. Wniosek składa się do dnia 15 listopada 2022 r., a za datę złożenia tego wniosku uważa się datę wpływu prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku do BP ARiMR. Na zakończenie pan Tomasz Korybut Woroniecki zapoznał obecnych z programem wymiany w gospodarstwach rolnych pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest, gdzie wnioski można składać w terminie od dnia 17 października 2022 r. do dnia 15 listopada 2022 r. w formie elektronicznej. Wysokość wsparcia stanowi kwota 40 zł/m², a wypłaca się je do wysokości limitu, który wynosi 20 000 zł.

Kolejno przedstawicielka KOWR pani Dorota Łopusiewicz przedstawiła proces rozdysponowania gruntów rolnych na terenie powiatu stargardzkiego. Z informacji wynika, że KOWR w roku 2022 rozdysponowała ok. 1300 ha w 82 przetargach, głównie ograniczonych ofertowych. Wstępnie poinformowała

RP PYRZYCE

Dnia 7 listopada 2022 roku odbyło się posiedzenie rady powiatowej Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej powiatu pyrzyckiego. W spotkaniu oprócz członków RP uczestniczył przedstawiciel Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Pyrzycach pan Ireneusz Gajewski.

Posiedzenie od powitania obecnych rozpoczął przewodniczący pan Dariusz Janik, po czym głos oddał panu Ireneuszowi Gajewskiemu, który omówił temat związany z Lokalnym Partnerstwem Wodnym, które działać będzie na rzecz

wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody na poziomie regionalnym i lokalnym.

Członkowie obecni na posiedzeniu poruszyli jeszcze temat związany z funkcjonowaniem rządowej aplikacji suszowej „Zgłoś szkodę rolniczą”. Aplikacja suszowa w ostatnich tygodniach zawieszona została, co uniemożliwiło skuteczne skorzystanie z niej. Niemożliwość zalogowania się w aplikacji, jak również brak możliwości pobrania wygenerowanej kalkulacji koniecznej dla złożenia wnio-

sku o przyznanie pomocy to tylko niektóre problemy, z jakimi borykali się rolnicy powiatu pyrzyckiego.

Na zakończenie rada powiatowa zawnioskowała o przedłużeniu terminu składania wniosków o oszacowanie szkód powstałych w wyniku tegorocznej suszy oraz o wydłużeniu terminu składania wniosków o pomoc finansową dla gospodarstw, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w 2022 roku szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi do końca listopada.

RP POLICE

W dniu 17 listopada br. odbyło się posiedzenie rady powiatowej powiatu polickiego, którego uczestnikami oprócz członków rady byli również przedstawiciele: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ZOR Szczecin – pan Przemysław Kozak, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – pan Przemysław Kośmider, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego PT Szczecin – pani

Jadwiga Kundera. W części posiedzenia uczestniczył również pan Prezes ZIR Andrzej Karbowy.

Posiedzenie od przywitania rozpoczął przewodniczący pan Marek Szczepankiewicz, po czym członkowie rady powiatowej jednogłośnie zatwierdzili program posiedzenia i protokół z ostatniego posiedzenia.

Następnie głos zabrał przedstawiciel KOWR pan Przemysław Kośmider, który

na początku przekazał informację na temat ilu rolników z powiatu polickiego dzierżawi grunty w KOWR oraz ilu rolników z powiatu polickiego wystąpiło o kupno dzierżawionych gruntów w 2022 roku, po czym omówił proces pierwszeństwa nabycia przysługujący dzierżawcy. Przedstawił harmonogram rozdysponowania gruntów rolnych znajdujących się na terenie powiatu polickiego, ze szczególnym zwróce-

sprzedaży niż tylko faktury. Powiadomił, że 15 listopada br. zakończył się prowadzony przez ARiMR nabór wniosków o przyznanie pomocy na wymianę azbestowych pokryć dachowych znajdujących się na budynkach służących do produkcji rolniczej, który cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, dlatego też istnieje prawdopodobieństwo jego powtórki.

Na zakończenie głos zabrała przedstawicielka KRUS pani Jadwiga Kundera, która przedstawiła informację na temat ilości rolników z terenu województwa zachodniopomorskiego, którzy skorzystali z sanatoriów w 2022 roku oraz zaprosiła rolników do wzięcia udziału w III Ogólnopolskim Konkursie Testowym z Zakresu Bezpiecznej Pracy w Gospodarstwie Rolnym „Bezpiecznie z niebezpiecznymi substancjami”. Konkurs zakończy się 25 listopada 2022 r.

Po wystąpieniu wszystkich zaproszonych gości członkowie rady powiatowej zaplanowali następne posiedzenie, po czym spotkanie zakończono.

niem uwagi na programy restrukturyzacyjne, a na zakończenie rozmawiano jeszcze o bezumownych użytkownikach gruntów oraz jak długo trwa proces sprzedaży gruntów.

W drugiej kolejności przedstawiciel ARiMR pan Przemysław Kozak poinformował obecnych o wypłacie zaliczek dopłat bezpośrednich, które zgodnie z harmonogramem mają zostać wypłacone do 30 listopada, ponieważ po tym terminie, czyli od 1 grudnia,

nastąpi wypłata płatności końcowych. Wspomniał o pomocy kłęskowej dla rodzin, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w 2022 r. szkód w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, gdzie prawdopodobnie będzie wydłużony termin składania tych wniosków ze względu na przeciążenie aplikacji suszowej do końca listopada oraz zostanie wprowadzona możliwość przedstawienia innych dokumentów

WSPÓLNE POSIEDZENIE RAD POWIATOWYCH POWIATÓW: SZCZECINEK, KOSZALIN, BIAŁOGARD, DRAWSKO POMORSKIE, WAŁCZ, ŚWIDWIN I SŁAWNO ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

SZCZECINEK, 21 listopad 2022 r.

Spotkanie otworzył Wiceprezes ZIR Jerzy Mariak witając zaproszonych gości oraz rolników. Na wstępie wręczono Państwu Renacie i Piotrowi Jaworskim nagrodę w konkursie „Smaki zamknięte w słoiku” za III miejsce na szczeblu wojewódzkim za „Miód z czarną porzeczką”.

Następnie korzystając z formy online, głos zabrała Pani Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich, Ministerstwo Rolnictwa Pani Joanna Czapla. Pani Dyrektor omówiła

prezentację dot. interwencji obszarowych Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023–2027. Kolejnym przedstawicielem Ministerstwa był Pan Bogdan Pomianek – z-ca Dyrektora Departamentu WPR, który omówił temat inwestycji w gospodarstwach rolnych w ramach Planu Strategicznego dla WPR 2023–2027. Następnie omówienia interwencji rynkowych dokonał Pan Waldemar Guba, Dyrektor Departamentu Rynków Rolnych i Transformacji Energetycznej Obszarów Wiejskich. Informacji na temat wsparcia interwencyjnego

z Krajowego Planu Odbudowy udzieliła Pani Wanda Klepaczka, Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju. W spotkaniu uczestniczył również Poseł na Sejm Pan Czesław Hoc, który jest bardzo zaangażowany w sprawy rolnictwa.

W dyskusji omawiano ważne kwestie dot. m.in.: ekoschematów oraz możliwości włączenia ich do gospodarstw ekologicznych tj. wapnowanie, uprawa bezorkowa, degresywność, resztki poźniwne. Szkody łowieckie – w Ustawie należy rozszerzyć katalog o ptaki, które niszczą całe plantacje. Szkody łowieckie – rysie, wilki zagrażają już życiu ludzi, a tworzone są programy do odnowienia poszczególnych gatunków (np. rysie, żubry) bez konsultacji z rolnikami. Brak rzeczywistej kontroli nad populacją, generalnie wszystkich gatunków. Podnieść akcyzę na paliwo do 2 zł. Zwiększyć limit zużycia energii elektrycznej dla gospodarstw z produkcją zwierzęcą, a zwłaszcza bydła mlecznego. Dlaczego producenci ziemniaków, warzyw nie otrzymali wsparcia po COVID-19 tak jak inne grupy? Wniosek o rozpatrzenie możliwości prawnych dot. „uwłaszczenia” na gruntach dzierżawionych od KOWR np. dla chcących wykupić dzierżawiony grunt – obniżenie procentowe za dotychczasowy okres dzierżawy. Zwiększenie limitu pomocy de minimis dla większych producentów. Przykład: IUNG tak zaniża szkody w stosunku do suszy, że rolnicy nie przekraczają 30% i dlatego podchodzi to pod de minimis, a nie pomoc publiczną, co przekłada się na brak limitu. Takie wnioski stawiane są również na posiedzeniach KRIR. Jeżeli nie zostanie zatrzymany taki scenariusz nowej WPR, to gwarantowany jest spadek wydajność produkcji rolniczej. Apel skierowany na ręce posła Czesława Hoca o dopilnowanie prac legislacyjnych dot. tych wszystkich zmian.

Panowie Adam Kalinowski i Krzysztof Duszkievicz – Dyrektorzy ZODR Barzkowice – omówili działania dot. m.in.: pomocy rolnikom w składaniu różnego rodzaju wniosków, szkoleniach organizowanych przez ZODR. Lokalne Partnerstwo Wodne – wiodący temat ZODR. Rolnicy wnosili uwagi do Ustawy Prawo Wodne – Polskie Wody, ponieważ nie widać działań w terenie, np. uproszczone działania dot. biegu wód, np. zastawy na stawach, retencja.

Pani Małgorzata Kucharska-Kazirod – Kierownik BP ARiMR w Szczecinku przedstawiła obecną sytuację pracy, dotyczącą zaawansowania prac związanych z obsługą wszystkich wniosków rolników.

Podziękowanie dla Pani Dyrektor Szkoły za techniczną stronę spotkania oraz za otwartość na współpracę z rolnikami.

Serdeczne podziękowanie składamy również wszystkim tym, którzy bardzo pięknie włączyli się w organizację i przygotowanie przepysznego poczęstunku, tj. uczniom i opiekunom Zespołu Szkół Nr 6 im. Stanisława Staszica w Szczecinku z klasy Techniki żywienia i usług gastronomicznych:

1. Kacper Drozd – III TŻ
2. Stojewska – III TŻ
3. Paulina Markowska – III TŻ
4. Aleksandra Śledź – III TŻ
5. Patrycja Szewczyk – III TŻ
6. Zuzia Purlis – I TŻ
7. Amelia Szymanek – I TŻ
8. Jaś Trahimowicz – IV TŻ

Podziękowanie również dla BNP Paribas – Oddział w Szczecinku za udzielone informacje.

PISMA ZIR

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Potrzebny mobilny dostęp do e-wniosku plus

Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych, realizując wniosek przyjęty podczas XIII Posiedzenia Krajowej Rady Izby Rolniczych VI Kadencji, wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Wicepremiera Henryka Kowalczyka o rozszerzenie

aplikacji e-wniosek plus o formę mobilną. Młode pokolenie rolników chciałoby mieć stały i mobilny dostęp do aplikacji. Podobne rozwiązania funkcjonują w systemach bankowych i oferują wiele udogodnień dla użytkowników.

KRIR wnioskuję o zwiększenie wyboru środków ochrony roślin

Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Wicepremiera Henryka Kowalczyka, realizując wniosek przyjęty podczas XIII Posiedzenia Krajowej Rady Izby Rolniczych VI Kadencji o zwiększenie dostępu do różnorodnych środków ochrony roślin.

Zapowiadane zmiany zasad stosowania środków ochrony roślin przewidują ograniczenie ich zużycia o 50%. Tymczasem już obecnie rolnicy nie

mają odpowiedniego wyboru środków ochrony roślin dla wszystkich rodzajów upraw. Komisja Europejska stopniowo wycofuje poszczególne substancje aktywne, jednak nie wprowadza się wystarczającej ilości nowych skutecznych środków. Powoduje to bardzo trudną sytuację np. w produkcji warzyw, gdzie nie ma środków ochrony przeznaczonych dla niektórych gatunków, a tym samym nie ma możliwości ich uprawy.

W związku z powyższym Krajowa Rada Izby Rolniczych wnioskuję o wprowadzenie takich przepisów aby środki ochrony roślin stosowane w innych krajach Unii Europejskiej mogły być stosowane w Polsce.

Ponadto rolnicy chcieliby, żeby środki ochrony roślin zakupione np. w Niemczech i tam dopuszczone do stosowania, jednak nie zarejestrowane w Polsce, mogły być zgodnie z prawem stosowane przez polskich rolników w naszym kraju.

Co się dzieje na rynku paszowym?

Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych wystąpił realizując wniosek przyjęty podczas XIII Posiedzenia Krajowej Rady Izby Rolniczych VI Kadencji do Prezesa najwyższej Izby Kontroli o zbadanie sytuacji na rynku zbóż paszowych w Polsce. Zarząd KRIR wystąpił również do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o zbadanie czy nie są stosowane praktyki ograniczające konkurencję.

Z informacji uzyskiwanych od rolników wynika, że znaczne ilości zboża paszowego trafiły na polski rynek wypełniając miejsce zbóż od polskich producentów, którzy obecnie mają trudności ze zbytem tegorocznych zbiorów. Napływ zbóż paszowych i rzepaku z Ukrainy w odczuciu rolników odbywa się w sposób niekontrolowany, szczególnie jeżeli chodzi o zboża przemysłowe (lub pod szyl-

dem przemysłowych), co prowadzi do zachwiania sytuacji rynkowej w tym sektorze. Problemy ze zbytem zboża konsumpcyjnego wskazują na znaczny napływ również zboża wysokiej jakości lub stosowanie w produkcji żywności zbóż o niższej jakości. Stosowanie praktyk polegających na zakupie najtańszego dostępnego surowca może być nie w pełni zgodne z prawem.

Wniosek o wypracowanie mechanizmów interwencji na rynku nawozów

Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Wicepremiera Henryka Kowalczyka o wypracowanie w możliwie krótkim czasie mechanizmów interwencji na rynku nawozów w tym i w przyszłym roku oraz wykrycia ewentualnych zmów cenowych odnośnie nawozów azotowych, potasowych i wieloskładnikowych.

Niezbędne jest natychmiastowe wypracowanie mechanizmów pomocowych do zakupu i produkcji na-

wozów na ten rok i kolejne lata, aby zapobiec przestojom w produkcji nawozów spowodowanym ceną surowców do produkcji, jakie miały miejsce w sierpniu br. Przestoje oprócz braku nawozów powodują również braki w zaopatrzeniu w produkty uboczne takie jak dwutlenek węgla czy suchy lód, które są niezbędne dla zakładów mięsnych. Brak składników wpłynie na ich cenę dyktowaną przez spekulantów rynkowych oraz przełoży się na wzrost

cen żywności, a ich brak w skrajnych przypadkach może doprowadzić do wstrzymania produkcji żywności. Należy również zmienić zasady dopłat do nawozów mineralnych.

Pomocą powinny być objęte gospodarstwa o powierzchni do 300 ha, a wysokość wsparcia ma wyrównywać ceny nawozów z roku bazowego 2021.

Obecna sytuacja na rynku nawozów jest tragiczna, ceny nawozów są bardzo wysokie, co skutkuje obniżeniem

opłacalności produkcji, a rolnicy mają problem z ich zakupem. Sytuacja ta w okresie długofalowym z pewnością wpłynie negatywnie na cenę i zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowe-

go kraju, ze względu na ograniczanie nawożenia przez wielu rolników aż do całkowitej rezygnacji z nawożenia. Obecnie zakłada się, że braki oraz wysokie ceny potasu i nawozów wielo-

składnikowych z pewnością odbiją się na przyszłorocznych plonach rzepaku, jeżeli problem nie zostanie rozwiązany do przyszłej wiosny, to żniw rzepakowych po prostu nie będzie.

Pomoc państwa dla spółek wodnych – odpowiedź na wniosek KRIR

W odpowiedzi na wniosek z posiedzenia KRIR, przesłany z pismem z dnia 19 października 2022 r, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 7 listopada 2022 r. przedstawiło następujące wyjaśnienia:

„Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych odbywa się przy znacznym wsparciu ze strony państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Możliwości takiego wsparcia wynikają z przepisów ustawy Prawo wodne. Z pomocy tej mogą korzystać spółki wodne. W 2017 r. na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwiększono dotacje dla spółek wodnych na utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych do kwoty 40 mln zł.

Jednocześnie przypominam o możliwości uzyskania przez spółki wodne oraz związki spółek wodnych wsparcia na zakup sprzętu do utrzymywania urządzeń melioracji wodnych oraz wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych w ramach poddziałania Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Pomoc jest udzielana na wykonanie robót w zakresie urządzeń melioracji wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed skutkami suszy lub zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny. Do kosztów kwalifikowalnych można zaliczyć koszty przebudowy lub remontu istniejących urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniającej na nawadniająco-odwadniające. W 2022 r. wprowadzono możliwość odzyskiwania VAT przez spółki wod-

ne lub związki spółek wodnych, jeżeli nie mogą one odzyskać VAT na mocy prawodawstwa krajowego.

Możliwość odzyskania VAT dotyczy realizacji inwestycji polegających na zakupie sprzętu do utrzymania urządzeń melioracji wodnych. O odzyskanie VAT będą mogli ubiegać się również beneficjenci z poprzednich naborów, którzy nie złożyli wniosków o wypłatę pomocy.

Na realizację tego poddziałania zarezerwowano środki w wysokości ok. 52,1 mln euro. Poziom wsparcia wynosi 80% kosztów kwalifikowalnych operacji. W 2019 r. maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi została zwiększona z 500 tys. zł do 1 mln zł.

Biorąc pod uwagę powyższe, nie jest planowane zwiększenie środków w budżecie państwa z przeznaczeniem na dotacje dla spółek wodnych”.

Rzecznik Praw Obywatelskich interweniuje po wniosku KRIR

Na podstawie doniesień medialnych i wniosków obywateli Rzecznik Praw Obywatelskich powziął informację o istotnych problemach związanych z funkcjonowaniem rządowej aplikacji suszowej uruchomionej w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz. 1009).

W związku z dużą liczbą składanych wniosków, aplikacja suszowa w ostatnich tygodniach zawieszona została, co uniemożliwiało skuteczne skorzystanie z niej przez potencjalnych beneficjen-

tów pomocy. Rolnicy skarżą się na niemożliwość zalogowania się w aplikacji, bądź też brak możliwości pobrania wygenerowanej kalkulacji koniecznej dla złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Z tego powodu Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych zwrócił się do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z prośbą o ponowne ogłoszenie naboru wniosków o szacowanie strat za pomocą aplikacji. Z takiej możliwości skorzystano w 2021 r., kiedy to na podstawie podpisanego w dniu 18 listopada 2021 r. rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

producenti rolni, którzy ponieśli straty spowodowane wystąpieniem w roku bieżącym suszy i którzy nie złożyli do dnia 15 października 2021 r. wniosków o oszacowanie strat w publicznej aplikacji „Zgłoś szkodę rolniczą”, mogli złożyć wniosek o oszacowanie strat za pomocą aplikacji do dnia 30 listopada 2021 r.

Rolnicy podnoszą również, że aplikacja w sposób nieadekwatny dokonuje szacunku strat spowodowanych suszą. Z doniesień medialnych wynika m.in., że Zarząd Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej zwrócił się w dniu 15 września br. do Henryka Kowalczyka – Wicepremiera Rady Ministrów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, o ponowne przeanalizowanie działania aplikacji suszowej,

która wskazuje suszę tylko na glebach kategorii I, co ostatecznie przekłada się na szacowanie strat w gospodarstwach na poziomie kilkunastu procent, podczas gdy susza widoczna była przez cały okres wegetacyjny, a straty w zbożach, roślinach oleistych, kukurydzy, a w szczególności w trawach sięgały do 50% całego plonu.

Opisana wyżej sytuacja budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia wywodzonej z art. 2 Konstytucji RP

zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Po stronie poszkodowanych suszą rolników istnieje bowiem obecnie stan dużej niepewności dotyczącej możliwości otrzymania państwowej pomocy.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do MRiRW z o zajęcie stano-

wiska w niniejszej sprawie i wskazanie jakie konkretne działania zostały przez Ministerstwo podjęte w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rządowej aplikacji rządowej.

Poproszono również o wskazanie, czy Ministerstwo prowadzi ewaluację funkcjonowania aplikacji oraz czy do resortu wpływają skargi obywateli dotyczące funkcjonowania aplikacji, a jeśli tak, w jakiej liczbie.

Weterynaryjne świadectwa zdrowia – odpowiedź MRiRW

W odpowiedzi na wniosek KRIR, w sprawie zniesienia obowiązku wystawienia weterynaryjnego świadectwa zdrowia, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pismem z dnia 8 listopada 2022 r. przekazało następujące wyjaśnienia:

Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 r. ustanawiającym szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń¹, w świadectwa zdrowia zaopatruje się przesyłki świń utrzymywanych na obszarach objętych ograniczeniami I, II i III przemieszczane poza te obszary wyłącznie w obrębie zainteresowanego państwa członkowskiego lub do innego państwa członkowskiego. W tym przypadku zniesienie obowiązku wystawiania ww. świadectw nie jest możliwe bez zmiany przepisów na poziomie Unii Europejskiej.

Ponadto, w Polsce obowiązkowe jest zaopatrywanie świń w świadectwa zdrowia na całym terytorium kraju, co zostało uregulowane w następujących przepisach krajowych:

1. Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń;
2. Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

Należy podkreślić, że wprowadzenie świadectw zdrowia dla wszystkich przesyłek świń było podyktowane zwalczaniem chorób świń, najważniejszych z punktu widzenia epidemiologicznego jak i ekonomicznego, tj. afrykańskiego

pomoru świń i choroby Aujeszkiego.

Świadectwa zdrowia w obrocie na terenie Polski, wystawiane przez urzędowych lekarzy weterynarii, stanowią aktualnie jeden z najważniejszych elementów kontroli przemieszczeń przesyłek świń, istotnej dla działań związanych z prewencją występowania tych chorób.

Ponadto uprzejmie informuję, że obecnie trwają prace legislacyjne nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2022 r. w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną⁵. W projekcie, który został dnia 28 października br. skierowany do konsultacji społecznych, między innymi z Krajową Radą Izby Rolniczych, zaproponowano nową stawkę opłaty minimalnej za kontrolę świń, której wysokość została obniżona ze 112,80 zł do 42,30 zł.

Posiedzenie Rady ds. Kobiet i Rodzin przy KRIR

W dniu 9 listopada br., w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się Posiedzenie Rady ds. Kobiet i Rodzin w Obszarach Wiejskich przy Krajowej Radzie Izby Rolniczych. W ramach posiedzenia Rady dyskutowano na następujące tematy: polityka w ramach działań dla rodzin wiejskich, potencjał energii odnawialnej na terenach wiejskich, dostęp do edukacji, „Mama+” dodatek czy emerytura, Ekoschematy – obowiązek od 2023 r., propozycje zmian do Ustawy o Ubezpieczeniu Społecznym Rolników.

W spotkaniu uczestniczyli: z ramienia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Pani Anna Gembicka – Sekretarz Stanu w MRiRW oraz przedstawiciele poszczególnych Departamentów: Pani Magdalena Nowicka, Z-ca Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośred-

nich razem z pracownikami (Pani Beata Kowalczyk, Pani Magdalena Siedlecka-Słowikowska, Pani Ewa Szymborska), przedstawiciele Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej (Pani Joanna Jalońska, Pani Magdalena Zawadzka, Pani Agnieszka Maruszak), z Dep. Nieruchomości i Infrastruktury Wsi, Pan Jarosław Wiśniewski z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Pan Konrad Miłoszewski, Dep. Wspólnej Polityki Rolnej, Pan Przemysław Saltarski.

Pani Minister A. Gembicka stwierdziła, że dzięki licznym programom prowadzonym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi z roku na rok poprawia się jakość życia i bezpieczeństwo polskich rodzin. Szczególnie mieszkańcy wsi odczuwają na co dzień efekty działania wsparcia udzielanego rodzinom. Ponad połowa środków z programu

Rodzina 500+ trafia każdego miesiąca na wieś. Także większość dzieci objętych tym wsparciem pochodzi z terenów wiejskich, dzięki takim programom społecznym jak Rodzina 500+ czy Dobry Start oraz dobrej sytuacji na rynku pracy, której towarzyszy regularny wzrost wynagrodzeń, w tym płacy minimalnej, poprawiła się jakość życia polskich rodzin, szczególnie tych najbardziej potrzebujących, mieszkających na wsi. Regularny spadek poziomu ubóstwa na wsi najlepiej jednak widać porównując te dane z rokiem 2015, czyli przed wprowadzeniem programu Rodzina 500+.

Omawiany był także temat świadczenia tzw. Mama 4+. Kto może otrzymać rodzicielskie świadczenie uzupełniające? Co do zasady prawo do świadczenia mogą uzyskać kobiety, które nie pracowały zawodowo – matki, które urodziły

i wychowały bądź wychowały co najmniej czwórkę dzieci, po osiągnięciu wieku 60 lat. Ojciec, który wychował co najmniej czwórkę dzieci będzie mógł skorzystać z prawa do tego świadczenia po osiągnięciu wieku 65 lat, w przypadku śmierci matki dzieci albo porzucenia dzieci przez matkę, lub w przypadku długotrwałego zaprzestania wychowywania dzieci przez matkę.

Świadczenie może być przyznane tylko w przypadku, gdy matka lub ojciec dzieci nie posiada dochodu zapewniającego niezbędne środki utrzymania, albo ma prawo do emerytury lub renty w wysokości niższej niż wysokość najniższej emerytury. Świadczenie nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty w wysokości co najmniej najniższej emerytury.

W dalszej części posiedzenia dyskutowano o rozwoju sieci szkół rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przejmowane szkoły uzupełnią istniejącą sieć szkół ministerialnych, która liczy już 61 placówek w całym kraju. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pełni dla nich obecnie funkcję organu prowadzącego i sprawującego nadzór pedagogiczny. Przejęcie szkół dotychczas prowadzonych przez powiaty daje możliwość szerszej promocji kształcenia rolniczego, unowocześnienia procesu dydaktycznego i wprowadzania nowych kierunków kształcenia dostosowanych do zapotrzebowania regionalnego rynku pracy i wymogów współczesności. Nieustanny rozwój techniki i technologii stosowanych w rolnictwie, bezpieczeństwo żywności, zmieniające się wciąż potrzeby konsumentów, wzrost jakości życia na wsi oraz konieczność efektywnego wykorzystania istniejących zasobów rol-

nictwa – to wszystko sprawia, że przed rolniczym szkolnictwem zawodowym stawiane są wciąż nowe wymagania. Samorządy powiatowe, rozumiejąc konieczność unowocześnienia bazy dydaktycznej i materialnej wobec swoich skromnych możliwości finansowych, decydują się na przekazanie prowadzonych przez siebie szkół rolniczych pod skrzydła Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Współgra to z planami resortu rolnictwa, który zamierza stworzyć sieć szkół pokrywających zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy i ułatwiających dostęp do kształcenia rolniczego na wysokim poziomie. W tym względzie przejmowane szkoły będą miały za zadanie unowocześnić obszary swojego dotychczasowego funkcjonowania, zarówno pod kątem samej organizacji dydaktyki, właściwego przygotowania kadry pedagogicznej, jak również aktywnego włączenia uczniów i ich rodziców, a także przedstawicieli środowiska lokalnego, w tym pracodawców,

w tworzenie nowego wizerunku szkoły. W dalszej części posiedzenia przedstawione zostały odnawialne źródła energii, a szczególnie fotowoltaika i pompy ciepła, które na dobre rozgościły się w polskim krajobrazie. Dotychczas, po rozwiązaniu OZE najczęściej sięgali właściciele gospodarstw domowych. Wciąż potrzeba jednak aktywizacji, m.in. regionów rolniczych. Dlatego wdrażany jest nowy program Energia Dla Wsi, który ma zapewnić dotacje do OZE m.in. dla gospodarstw rolnych.

Następnie rozmawiano o potencjale energii Odnawialnej. Współczesną alternatywą dla konwencjonalnych surowców energetycznych stanowią odnawialne źródła energii (OZE) takie jak energia: wiatru, promieniowania słonecznego, fal, prądów i pływów morskich. Energia aerotermalna, geotermalna i hydrotermalna, a także hydroenergia oraz energia otrzymywana z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego i z biopłynów. Sektor odnawialnych źródeł energii powinien być jednym z ważniejszych punktów w polityce rozwoju danego regionu.

Następnie dyskutowano na tematy „Jak będą warunkowane płatności bezpośrednie” w nowej Wspólnej Polityce Rolnej Unii Europejskiej? Jakie ekoschematy i ile ich będzie w nowej polityce? Ile z nich będą musieli realizować rolnicy?

Pani Dyrektor Magdalena Nowicka przedstawiła informację, że w nowej WPR wspomniane zazielenienie i wzajemna zgodność łączą się i powstaje nowa, wzmocniona warunkowość. Rolnicy, żeby mogli otrzymać płatności bezpośrednie, będą musieli przestrzegać nowych zasad. Dodatkowymi

płatnościami będą także ekoschematy w I filarze, a za ich realizację rolnicy będą wynagradzani. Działania rolno-środowiskowe, tak jak to jest w obecnej polityce, pozostaną w II filarze polityki rolnej. Co do zasady podobnie jak obecnie rolnicy, którzy nie będą spełniać określonych wymagań, czyli odejdą od warunkowości, będą mieli obniżane płatności bezpośrednio o ok. 3 proc. Ekoprogramy to nic innego, jak tylko nowy rodzaj płatności bezpośrednich. Ich realizacja jest dobrowolna dla rolników, ale obowiązkowa dla państw członkowskich Unii Europejskiej.

W ramach negocjacji nowej polityki ustalono minimalne poziomy kwoty pieniężnych, jakie kraje członkowskie muszą przeznaczyć na ich realizację. Ten poziom został ustalony na 25 proc. Oznacza to, że jedną czwartą kwoty, jaką Polska przeznacza na dopłaty bezpośrednie (ok. 900 mln euro), musi w nowej polityce skierować na płatności w ramach ekoschematów. Dotychczas, czyli w obecnej WPR, Polska na programy rolno-środowiskowe i płatności na rolnictwo ekologiczne przeznacza ok. 260 mln euro. Jak widać z zestawienia powyższych kwot, realizacja ekoprogramów pochłonie o wiele większe środki finansowe od 2023 r. w porównaniu do tych wydatkowanych obecnie na cele środowiskowe. Warto nadmienić, że te środki będą rozliczane w okresach rocznych, a nie jak dotychczas dłuższych, często według zasady n+2. Ekoschematy – przynajmniej takie jest założenie polityki rolnej – mają być dostępne dla jak największej liczby rolników, a ich realizacja ma zapewnić osiągnięcie jak największych efektów środowiskowych. Dlatego też resort rolnictwa zaproponował bardzo szeroki wachlarz praktyk, z których powinni korzystać rolnicy. Co do zasady te płatności bezpośrednie będą wypłacane do powierzchni, a ich wysokość zоста-

ła wyliczona na podstawie utraconych przychodów i dodatkowych kosztów.

Obecnie resort rolnictwa chce, żeby producenci rolni od 2023 r. korzystali z 14 podstawowych ekoschematów oraz dwóch szerokich, obejmujących dobrostan zwierząt i rolnictwo ekologiczne. Środki finansowe przypisane poszczególnym schematom (koperaty finansowe) zostały oszacowane na podstawie informacji pozyskanych nie tylko z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, lecz także od ekspertów, instytutów naukowych czy też ze spisu rolnego przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny.

Na posiedzeniu przedstawione zostały na Ważne zmiany dotyczące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników obowiązujące od 15 czerwca 2022 r.

Zgodnie z art. 5c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników od 15 czerwca 2022 r. rolnicy i domownicy, którzy podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy (działalność rolnicza prowadzona w gospodarstwie powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny produkcji rolnej) podlegają nadal temu ubezpieczeniu, pomimo objęcia ich ubezpieczeniem społecznym w ZUS z tytułu wykonywania następujących aktywności:

1. Pobierania świadczenia integracyjnego lub stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostali skierowani przez powiatowy urząd pracy.
2. Pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostali skierowani przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych.
3. Pobierania stypendium na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia

- i instytucjach rynku pracy w okresie odbywania studiów podyplomowych.
4. Pełnienia czynnej służby wojskowej jako żołnierz niezawodowy.
5. Odbywania służby zastępczej.

Rolnicy i domownicy, spełniający omówione wyżej warunki, mogą w każdym czasie odstąpić od ubezpieczenia społecznego rolników, składając w KRUS oświadczenie w tej sprawie. Ubezpieczenie to ustaje jednak nie wcześniej niż od dnia, w którym oświadczenie o odstąpieniu od ubezpieczenia zostało złożone w KRUS.

Nowe przepisy dają rolnikom i domownikom jednocześnie możliwość „przywroćenia” do ubezpieczenia społecznego rolników, za okresy przypadające przed dniem 15 czerwca 2022 r., za które zostali wyłączeni z tego ubezpieczenia decyzją Kasy w związku z podleganiem ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z wyżej wymienionych tytułów.

Przywroćenie do ubezpieczenia społecznego rolników wymaga złożenia w jednostce organizacyjnej Kasy wniosku w tej sprawie w terminie 6 miesięcy od daty wejścia w życie powyższych zmian, tj. od 15 czerwca do 15 grudnia 2022 r.

WAŻNE!

- Fakt podjęcia wyżej wymienionych aktywności należy zgłosić do KRUS, gdyż może to mieć wpływ na prawo do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego osoby zainteresowanej jak i członków jej rodziny zgłoszonych przez nią do tego ubezpieczenia.
- Rolnicy i domownicy w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przy jednoczesnym podleganiu ubezpieczeniu społecznemu w ZUS, nie mają możliwości skorzystania z prawa do finansowania ze środków budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe w związku ze sprawowaniem osobistej opieki nad dzieckiem.

Wniosek o przedłużenie terminu naboru wniosków o pomoc w zakresie przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych

W związku ze zbliżającym się terminem zakończenia naboru wniosków o wsparcie w zakresie przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, spożywczych oraz rybołówstwa lub akwakultury w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych 17 listopada 2022 r. zwrócił się do MRiRW

o wydłużenie tego terminu do 31.12.2022 r. Jest to bardzo ważny program dla rolników a w związku z nasilonymi pracami połowymi a także brakiem dostępności doradców (terminy składania wniosków o inne pomoce się nakładają), termin ten należy wydłużyć.

Źródło www.krir.pl

PISMA KRIR i ODPOWIEDZI

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI i MODERNIZACJI ROLNICTWA

„Zarządzanie ryzykiem” – 1 grudnia rusza kolejny nabór wniosków

Drugi w tym roku nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” będzie prowadzony od 1 grudnia do 30 grudnia 2022 r. W Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 przewidziano na to działanie ponad 108 mln euro.

Dofinansowanie może być przyznane hodowcom drobiu, bydła i świń, którzy mają zarejestrowaną działalność produkcyjną. Muszą oni również posiadać prawo do nieruchomości, na terenie której prowadzą chów tych zwierząt. Ważne jest, aby rolnicy, którzy chcą ubiegać się o to wsparcie mieli zawartą umowę ubezpieczenia od ryzyka

strat spowodowanych salmonellą. Powinno ono obejmować:

- 1000 sztuk: rzeźnych kurcząt, gęsi, indyków i drobiu nieśnego;
- 14 sztuk świń;
- 4 sztuk bydła.

Wysokość pomocy wynosi 70 proc. opłaconej składki. Warunkiem przyznania wsparcia, jest posiadanie umowy ubezpieczenia, z której wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód, które wyniosą ponad 20 proc. Istotne jest też to, że okres objęty ubezpieczeniem musi rozpoczynać się nie wcześniej niż 1 kwietnia 2022 r. Zainteresowany dofinansowaniem nie

może korzystać z innych dopłat do ubezpieczenia.

Nabór wniosków w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” z PROW 2014–2020 będzie prowadzony od 1 grudnia do 30 grudnia 2022 r. Dokumenty będą przyjmowane biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwe ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego. Wnioski można będzie złożyć osobiście, nadać rejestrowaną przesyłką pocztową lub za pośrednictwem formularza udostępnionego na Platformie Usług Elektronicznych ARiMR, a także wysłać w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej: wciąż można ubiegać się o wsparcie

Do 30 grudnia 2022 roku rolnicy mają czas, by starać się o środki finansowe na Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej. Wsparcie to pochodzi z budżetu PROW 2014-2020 i skierowane jest do gospodarzy, którzy ponieśli straty w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych lub ASF. W ramach tegorocznego naboru do tej pory do placówek ARiMR wpłynęło 55 wniosków o pomoc na kwotę 5,55 mln zł.

Dokumenty przyjmują biura powiatowe i oddziały regionalne ARiMR. Wnioski można złożyć osobiście, przesłać za pośrednictwem Poczty Polskiej lub elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP. Zainteresowani mają czas na dostarczenie dokumentów praktycznie do końca roku – nabór trwa do 30 grudnia 2022 r. Warto jednak podkreślić, że pomoc przyznawana jest zgodnie z kolejnością wpływu dokumentacji. Do tej pory zarejestrowano 55 wniosków – najwięcej na Mazowszu (14) i w województwie łódzkim (12) – na łączną kwotę 5,55 mln zł.

O pomoc na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej z PROW 2014-2020 mogą się starać dwie grupy rolników. Do pierwszej należą ci, których

gospodarstwa ucierpiały w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych, czyli deszczu nawalnego, suszy, przymrozków wiosennych, ujemnych skutków przezimowania, obsunięcia się ziemi, lawiny, gradu, huraganu czy uderzenia pioruna. Drugą stanowią poszkodowani w wyniku wystąpienia afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Można się ubiegać o dofinansowanie, gdy straty w gospodarstwie – w uprawach rolnych albo zwierzętach gospodarskich – miały miejsce w roku, w którym jest składany wniosek lub w co najmniej jednym z 2 poprzednich lat i wyniosły przynajmniej 30 proc. średniorocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda – z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie. Straty te muszą dotyczyć składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Natomiast w przypadku wystąpienia w gospodarstwie ASF o pomoc mogą się starać rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał w drodze decyzji zabicie świń lub zniszczenie ich zwłok, a w dniu jej wydania zwierzęta, których dotyczyła, sta-

nowiły co najmniej 30 proc. trzody chlewnej posiadanej przez rolnika.

Maksymalna pomoc, jaką można otrzymać w całym okresie realizacji PROW 2014–2020 w ramach tego wsparcia, to 300 tys. zł na jednego beneficjenta i gospodarstwo. Poziom dofinansowania nie może przekroczyć 80 proc. kosztów kwalifikowalnych poniesionych na realizację danej inwestycji.

Rekompensaty z tytułu szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych można przeznaczyć na odtworzenie składników gospodarstwa, które uległy zniszczeniu bądź uszkodzeniu i wartość szkody została oszacowana przez komisję, przy czym zakres kosztów podlegających refundacji musi być zgodny z katalogiem kosztów kwalifikowalnych określonych w odpowiednich przepisach. Oznacza to, że w przypadku gdy szkoda dotyczy sprzętu rolniczego, rolnik może otrzymać dofinansowanie tylko na takie maszyny, których dotyczyła szkoda. A jeśli np. w wyniku przejścia huraganu zniszczeniu uległ sad, pomoc finansowa powinna zostać przeznaczona na odtworzenie nasadzeń. Natomiast gdy przyczyną strat jest ASF, inwestycje realizowane z dofinansowaniem nie mogą być związane z produkcją świń.

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Zmiana ustawy o nawozach i nawożeniu

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda 3 listopada br. podpisał ustawę z dnia 29 września 2022 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu. Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

CEL USTAWY

Celem nowej ustawy o nawozach i nawożeniu jest zapewnienie stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/1009 ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE.

Rozporządzenie to:

- Rozszerza katalog produktów nawozowych objętych prawem wspólnotowym.
- Nakłada na państwa członkowskie obowiązek organizacji i wyznaczenia w tym zakresie organów nadzoru rynku oraz odpowiedniego systemu sankcyjnego.
- W ustawie zostały określone:
 - właściwości organów w odniesieniu do obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia nr 2019/1009;

- system sankcyjny za naruszenie jego przepisów.

CO SIĘ ZMIENIA?

Ustawa wprowadza następujące zmiany w dotychczas obowiązującej ustawie o nawozach i nawożeniu:

- Dostosowuje zakres i terminologię ustawy do wymagań rozporządzenia nr 2019/1009.
- Wyznacza wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa jako organ nadzoru rynku.
- Wyznacza Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa jako organ wykonujący zadania państwa członkowskiego Unii Europejskiej określone w rozporządzeniu nr 2019/1009.
- Dostosowuje kompetencje organów do obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia nr 2019/100.
- Dodaje przepisy regulujące kwestie związane z wykazem nawozowych produktów mikrobiologicznych, który ma być prowadzony przez ministra właściwego ds. rolnictwa.

- Uzupełnia zadania okręgowych stacji o wykonywanie badań produktów nawozowych UE.
- Wprowadza przepisy dotyczące kar za naruszenie norm rozporządzenia 2019/1009 obowiązujących na jego podstawie.
- Zastępuje dotychczasowe opłaty sankcyjne i kary grzywny za niezgodne z prawem wprowadzanie do obrotu produktów nawozowych systemem administracyjnych kar pieniężnych (nowy system sankcyjny).

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 29 września 2022 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu (podpisana przez Prezydenta).
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/2003.

Źródło: www.gov.pl

INFORMACJA GŁÓWNEGO INSPEKTORATU WETERYNARII

Pasze i działania CBŚP – wyniki badań próbek pasz

Główny Lekarz Weterynarii informuje, że otrzymał sprawozdania z badań wszystkich próbek pasz pobranych i przesłanych do badań w ramach postępowania wyjaśniającego w zakładach objętych działaniami CBŚP. Badaniami objęto kwasy tłuszczowe, a także gotowe pasze zawierające je w składzie. Pobierane próbki zbadano w laboratorium Pań-

stwowego Instytutu Weterynaryjnego – PIB w Puławach oraz laboratoriach Zakładów Higieny Weterynaryjnej, działających w strukturach Inspekcji Weterynaryjnej. W żadnej z próbek badanych w kierunkach: dioksyny, PCB – polichlorowane bifenyle, metale ciężkie, pestycydy, nie stwierdzono przekroczeń wobec obowiązujących norm.

Źródło: www.wetgiw.gov.pl

INFORMACJE KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA

Polskie kaczki na unijnym podium

Polska od 2014 r. jest największym w Unii Europejskiej producentem drobiu. W strukturze krajowej produkcji oraz w eksporcie dominuje drób kurzy i indyjski, ale coraz większe znaczenie ma również produkcja kaczek. W 2021 r. nasz kraj był trzecim, po Francji i Węgrzech, producentem kaczek.

Drobiaństwo należy do najważniejszych działów krajowej produkcji rolniczej. Duża część krajowej produkcji kaczek trafia na eksport, przede wszystkim do krajów Unii Europejskiej. Wzrasta również popyt ze strony konsumentów krajowych zarówno na mięso, jak i produkty spożywcze na bazie mięsa kaczego.

Polska w 2021 r. była trzecim po Francji i Węgrzech producentem kaczek w Unii Europejskiej z 16% udziałem w unijnej produkcji. Dominującą rasą kaczek hodowanych w Polsce jest Pekin. Kaczki tej rasy cechuje krótki cykl produkcji brojlerów, niezbyt duże wymagania pokarmowe oraz znaczna zdrowotność i duża zawartość mięsa.

Potrawy na bazie mięsa kaczego są stałym elementem tradycji kulinarnych we wszystkich regionach Polski. Wiele potraw z kaczki znalazło się na „Liście produktów tradycyjnych”, prowadzonej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi m.in. Kaczka nadziewana po kujawsku, Kaczka po zamojsku, Kaczka z jabłkami z chojnowskiego dworu czy Kaczka pieczona po wielkopolsku.

Rosnące zainteresowanie konsumentów mięsem kaczym wynika z jego właściwości kulinarnych i zdrowotnych. Mięso kaczki jest soczyste i kruche. Zawiera duże ilości dobrze przyswajalnego białka i jest lekkostrawne. Właściwości zdrowotne mięsa kaczki wynikają również z zawartości witamin z grupy B oraz A i E. Mięso kaczki jest również zasobne w mikro- i makroelementy oraz stanowi źródło jednonienasyconych kwasów tłuszczowych, co ma pozytywny wpływ na układ sercowo-naczyniowy.

Produkcja kaczek w Polsce w latach 2013–2020 odznaczała się znaczną dynamiką wzrostową. W 2021 r. pogłowie kaczek zmniejszyło się i według danych GUS liczyło 5,3 mln sztuk wobec 6,4 mln sztuk w 2020 r., do czego przyczyniła się sytuacja epizootyczna związana z występowaniem wirusa grypy ptaków i koniecznością likwidacji stad. Pomimo odnotowanego spadku, pogłowie kaczek w 2021 r. było dwukrotnie większe niż w roku 2012.

W ujęciu regionalnym hodowla kaczek skoncentrowana jest przede wszystkim w województwie wielkopolskim (1,9 mln szt.; 36% wolumenu produkcji krajowej) oraz w województwie łódzkim (1,1 mln szt.; 22%).

Sprzedaż zagraniczna mięsa kaczego z Polski charakteryzuje się stałą tendencją wzrostową pod względem

uzyskiwanych przychodów. Według danych Ministerstwa Finansów w latach 2012–2021 wartość sprzedaży zagranicznej mięsa z kaczek zwiększyła się z 6 mln EUR do 61 mln EUR, tj. ponad 10-krotnie. W 2022 r. wzrostowa tendencja w eksporcie jest kontynuowana. W okresie od stycznia do września 2022 r. krajowi przedsiębiorcy sprzedali za granicę 25 tys. ton mięsa z kaczek o wartości 89 mln EUR wobec 19 tys. ton za 42 mln EUR uzyskanych w analogicznym okresie 2021 r.

Polskie mięso z kaczek trafia przede wszystkim na stoły konsumentów w krajach Unii Europejskiej. W 2021 r. około 84% przychodów uzyskanych z eksportu wygenerowała sprzedaż do krajów UE, a 14% – do Wielkiej Brytanii.

Na rynku unijnym w 2021 r. głównym odbiorcą polskiego mięsa kaczego były Niemcy (26 mln EUR; 42% udział w polskim eksporcie). Mniejszy udział miały: Dania (5 mln EUR; 8%), Czechy i Litwa (po 3 mln EUR; po 5%), a także Francja i Rumunia (po ponad 2 mln EUR; po 4%). Poza Unię Europejską największe przychody uzyskano ze sprzedaży mięsa kaczek do Wielkiej Brytanii (8 mln EUR; 14%).

W okresie styczeń–wrzesień 2022 r. udział przychodów z eksportu do krajów UE wyniósł 76%, w tym do Niemiec (35 mln EUR; 39% udział w polskim eks-

porcie), Hiszpanii (7 mln EUR; 8%), Francji i Czech (po około 5 mln EUR; po 6%) oraz Litwy (3 mln EUR; 4%), a spoza UE do Wielkiej Brytanii (12 mln EUR; 14%).

Import mięsa kaczek do Polski jest niewielki. W latach 2012–2021 wydatki

ponoszone na ten cel kształtowały się na poziomie 0,5–1,2 mln EUR. W 2021 r. asortyment ten był importowany do Polski przede wszystkim z Węgier (0,4 mln EUR; 38% udziału w polskim imporcie), Niemiec (0,3 mln EUR; 32%)

i Francji (0,2 mln EUR; 26%). W okresie styczeń–wrzesień 2022 r. wartość importu mięsa kaczek do Polski wyniosła ponad 0,4 mln EUR, głównie z Niemiec (0,2 mln EUR; 50%) i Węgier (0,1 mln EUR; 26%).

Sumicy Spartakusa Pyrzyce prezentują wysoką formę w Pucharze Polski

Doskonałe wyniki osiągnęli podopieczni trenera: Grzegorza Jaska na Pucharze Polski Juniorów Młodszych sumo, które odbyły się w dniach 18–19.11.2022r. w Sobótce k/Wrocławia.

Reprezentacja Spartakusa Pyrzyce uczestnicząc w tych zawodach zdobyła łącznie 5 medali w tym 1 złoty, 1 srebrny i 3 brązowe.

- Maciej Kuzdak uczeń Szkoły Podstawowej w Żabowie
 - złoty medal w kat wagowej 100 kg
 - brązowy medal w kat wagowej +100 kg
- Paweł Polberk – uczeń Zespołu Szkół nr 2 w Pyrzycach
 - srebrny medal w kat wagowej 90 kg,
 - brązowy medal w kat wagowej 100 kg
 - brązowy medal w kat open

Ponadto drużynowo wśród kadetów LKS „Spartakus” Pyrzyce uplasował się na II miejscu w Polsce.

Pragniemy nadmienić, że Puchar Polski był pierwszą kwalifikacją do przyszłorocznych Mistrzostw Europy w Sumo, które, w tej kategorii wiekowej odbędą się w Szwajcarii.

Gratulujemy sukcesów!!!

Za Zarząd LKS „Spartakus”
Bolesław Kowalski

PRZEPIS

SMAKI ZAMKNIĘTE W SŁOIKU

W poprzednich numerach naszego miesięcznika wspominaliśmy o przeprowadzonym konkursie „SMAKI ZAMKNIĘTE W SŁOIKU”, zorganizowanym przy współpracy Zarządu ZIR oraz Komisji do spraw Rodzin z Obszarów Wiejskich. Konkurs składał się z dwóch etapów (I etap – powiatowy, II etap – wojewódzki). Komisja dokonała wyboru spośród zwycięskich „produktów” I etapu powiatowego. Celem konkursu był rozwój wiedzy dotyczącej tradycyjnych, zdrowych przetworów domowych. W obecnym numerze chcieliśmy ukazać Państwu wyróżniony przepis. Tym razem jest to:

Żurawina do mięs i serów

OPIS PRODUKTU:

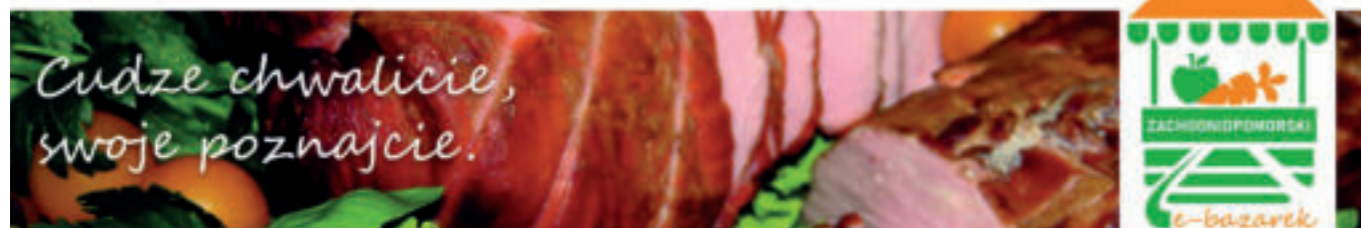
- 0,5 żurawiny
- 200 ml wody
- 100 g cukru

Żurawinę myjemy, przekładamy do garnka. Dodajemy wodę i cukier a następnie gotujemy pod przykryciem przez 10 min. Po tym czasie zdajemy pokrywę i sprawdzamy czy jest dodać gęsta, blendujemy. Nakładamy do wyparzonych słoiczek i pasteryzujemy 10 minut.

Smacznego życzy Pani Justyna Przyjazna – autorka przepisu.

Administratorem danych osobowych jest Zachodniopomorska Izba Rolnicza, ul. Chmielewskiego 22a, 70-028 Szczecin (dalej: ZIR). Informacja o ochronie danych osobowych w ZIR: <https://www.zir.pl/rodo>

zachodniopomorskiebazarek.pl

Stworzona z myślą o rolnikach i konsumentach strona internetowa zachodniopomorskiebazarek.pl oferuje możliwość tworzenia krótkich łańcuchów dostaw pomiędzy producentami a konsumentami. To doskonała, bezpłatna promocja rolników, producentów regionalnej i ekologicznej żywności, usługodawców, twórców rękodziela oraz kół gospodyń wiejskich. I okazja dla konsumenta – na zakup w cenach producenta, bez dodatkowej marży.

ROLNIKU SKORZYSTAJ!

- ✓ bezpłatna rejestracja
- ✓ darmowa promocja

KONSUMENCIE SKORZYSTAJ!

- ✓ ciekawe oferty z Twojej okolicy
- ✓ zapomnij o marży, kupuj bez pośredników: od producenta - do konsumenta

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?

Rejestracja na stronie: zachodniopomorskiebazarek.pl
e-mail: zachodniopomorskiebazarek@zodr.pl
tel. 91 561 37 00

ROLNIKU... PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako **bezpłatny** miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Warto – ceny bardzo przystępne!

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

UWAGA!

**ZAMÓW
REKLAMĘ
JUŻ TERAZ!**

oferta kierunków studiów 2023/2024

S1 S2 N2 architektura krajobrazu

rekrutacja bez egzaminu z umiejętności plastycznych!

S1 N1 S2 N2 odnawialne źródła energii

S2 specjalności:
/systemy wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
/pozyskiwanie i konwersja biomasy na cele energetyczne

S1 N1 S2 N2 ochrona środowiska

S2, N2 specjalności:
/ocena stanu i zagrożeń środowiska
/rehabilitacja i zagospodarowanie gruntów

S1 N1 S2 N2 ogrodnictwo

S2, N2 specjalności:
/produkcja owoców, warzyw i ziół
/rośliny ozdobne i kształtowanie terenów zieleni

S1 N1 S2 N2 rolnictwo

S2, N2 specjalności:
/rolnictwo precyzyjne
/doradztwo rolnicze

S1 N1 uprawa winorośli i winiarstwo

rekrutacja na studia S1 N1 N2 startuje w maju 2023 r.
na studia S2 rozpocznie się w styczniu 2024 r.

OFERTA HANDLOWA

Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu oferuje sprzedaż jaj z chowu ściółkowego oraz wolno wybiegowego dla klientów indywidualnych i hurtowych. Stosowany u nas system chowu kur niosek gwarantuje wysoką jakość i smak jaj, które są bardzo powszechnym i częstym składnikiem naszego menu. Doskonała jakość naszych jaj to zasługa kur, które karmione są paszami wyprodukowanymi ze zbóż naszego gospodarstwa. W 2019 r. powiększyliśmy swoją produkcję o nowo wybudowany kurnik, w którym zastosowano najnowocześniejszy system chowu kur niosek na wolnym wybiegu.

Cały proces produkcji jest pod stałą kontrolą weterynaryjną oraz przestrzegamy rygorystycznego systemu kontroli jakości jaj przeznaczonych do sprzedaży.

Jaja konsumpcyjne sprzedajemy w opakowaniach po 10, 12, 30 szt. Ofertę kierujemy do właścicieli sklepów spożywczych, cukierni, restauracji, barów, zakładów żywienia zbiorowego, placówek pomocy społecznej, szpitali.

Jaja dostarczane są przez Zakład Pakowania Jaj Mariusz Rydzkowski, który własnym transportem dowozi je w odległości do ok. 200 km gwarantując niezawodną jakość i świeżość.

KLASY WAGOWE JAJ:

- XL (73 g i więcej)
- L (63–73 g)
- M (53–63 g)
- S (50–55 g)

KONTAKT

Gospodarstwo Rolne Ferma
Drobie Witold Rydzkowski
ul. Połczyńska 6, 78-220 Tychowo
tel. +48 606 685 993

Pomorskie Biuro Regionalne z siedzibą w Koszalinie
ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin
T. +48 94 342 03 90, e-mail: koszalin@tuw.pl

Oddział w Szczecinie
ul. Poczтовая 12, 70-360 Szczecin
T. +48 91 484 99 67, e-mail: szczecin@tuw.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
TUW

Oferta ubezpieczenia instalacji odnawialnych źródeł energii dla rolników w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Zmiany klimatu, jakie zachodzą w ostatnich latach mają znaczący wpływ na zwiększoną emisję dwutlenku węgla do atmosfery, a rosnące zapotrzebowanie na energię sprawia, że wzrasta zainteresowanie odnawialnymi źródłami energii (OZE). Dodatkowym impulsem do ich wykorzystywania w ostatnim czasie stał się wzrost cen energii pozyskiwanej z tradycyjnych źródeł związany m.in. z sytuacją geopolityczną. Odnawialne źródła energii to również energia ekologiczna, wpływająca na środowisko naturalne w znacznie mniejszym stopniu od konwencjonalnych źródeł energii. Zwiększenie pozyskiwania energii z OZE może pozwolić cieszyć się przyszłym pokoleniom z zasobów naturalnych Ziemi.

OZE stanowią dla osób prowadzących gospodarstwa rolne dobrą alternatywę dla tradycyjnych dostaw energii. Tym bardziej, że rolnikom, z uwagi na zabudowę zagrodową, łatwiej jest spełnić niektóre wymagania dotyczące np. prawidłowego usytuowania takich instalacji, a rosnąca świadomość ekologiczna powoduje wzrost zainteresowania środowiska rolniczego instalacjami OZE, w szczególności instalacjami fotowoltaicznymi.

Uzupełnieniem tych instalacji są także cieszące się coraz większą popularnością gruntowe lub powietrzne pompy ciepła, które pozwalają, w bardzo efektywny sposób, zamieniać wyprodukowaną energię elektryczną na energię cieplną służącą do ogrzewania domu lub przygotowywania ciepłej wody użytkowej.

Na terenach wiejskich ciekawą propozycją pozyskiwania energii z OZE mogą być kotły spalające biomasę. Poza dość już popularnym w kraju peluletem, bardzo atrakcyjnym i stosunkowo tanim źródłem paliwa może być tradycyjne drewno (spalane z wykorzystaniem procesu zgazowania), czy też słoma. Najpopularniejszym zastosowaniem biomasy jest produkcja ciepła, jednak w ostatnim czasie coraz więcej energii generowane jest również w celach elektrycznych.

Przy wzrastającym zapotrzebowaniu na instalacje OZE, będących istotnymi inwestycjami finansowymi, bardzo ważnym aspektem staje się odpowiednie ich ubezpieczenie. Wychodząc naprzeciw takiemu zapotrzebowaniu oraz mając na uwadze konieczność transformacji energetycznej Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” systematycznie rozwija swoją ofertę ubezpieczeniową związaną z wykorzy-

staniem energii ze źródeł odnawialnych także w gospodarstwach rolnych.

TUW „TUW” oferuje w ramach Pakietu Super Rolnik możliwość ubezpieczenia całej gamy mikroinstalacji OZE. Szeroki zakres ubezpieczenia obejmuje ochroną szkody powstałe m.in. na skutek działania deszczu nawalnego, gradu, silnego wiatru, śniegu i lodu, uwzględniając także i ryzyka przepięcia, powodzi, pożaru, uderzenia pojazdu czy upadku drzewa. Ponadto, szklane elementy mikroinstalacji mogą być ubezpieczone od ryzyka stłuczenia, które obejmuje ochroną szkody w postaci zarówno stłuczenia (rozbicia), jak i pęknięcia. Ochrona może także zostać rozszerzona o szkody będące następstwem kradzieży z włamaniem, rabunku lub dewastacji. TUW „TUW” odpowiada również za uzasadnione i udokumentowane koszty demontażu i montażu oraz transportu uszkodzonych elementów instalacji do miejsca naprawy i z powrotem.

Warto dodać, że oferta TUW „TUW” obejmuje w zasadzie wszystkie dostępne w kraju źródła OZE, takie jak: energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Poza ubezpieczeniem mikroinstalacji OZE w Pakiecie Super Rolnik TUW „TUW” oferuje możliwość objęcia ochroną ubezpieczeniową m.in.:

- budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego na warunkach określonych w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych,
- budowli, w tym silosów, podjazdów, płyt obornikowych i hal brezentowych, a także obiektów małej architektury,
- mienia: ziemiopłaty, zwierzęta gospodarskie, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy gospodarstwa rolnego oraz ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe budynków,
- szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia,
- sprzętu rolniczego: kombajny zbożowe, maszyny rolnicze samojezdne, pozostały sprzęt rolniczy (zagregowany z maszyną rolniczą samojezdną) oraz ciągniki i przyczepy

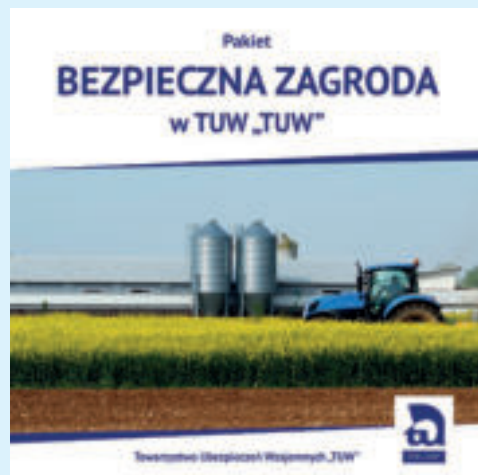

rolnicze - od wszystkich zdarzeń, w tym także i od ryzyka kradzieży (Agrocasco).

W Pakiecie Super Rolnik można zawrzeć także umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC rolnika, które wraz z dobrowolnymi ubezpieczeniami następstw nieszczęśliwych wypadków oraz OC w życiu prywatnym będzie stanowiło dopełnienie ochrony rolnika i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

Pakiet Super Rolnik został opracowany nie tylko w oparciu o 30-letnie doświadczenie TUW „TUW” w obszarze dystrybucji ubezpieczeń rolnych, lecz także z uwzględnieniem propozycji zgłaszanych przez środowiska rolnicze, z którymi TUW „TUW” współpracuje. Niewątpliwie jego istotną zaletą jest to, że umożliwiła on objęcie ochroną ubezpieczeniową gospodarstwa rolnego na korzystnych dla producenta rolnego zasadach, dzięki zastosowaniu systemu zniżek m.in. za kompleksowe ubezpieczenie mienia, za staż członkowski, płatność jednorazową czy też bezszkodowy przebieg ubezpieczenia.

TUW „TUW” dysponuje rozbudowaną siecią agencyjną oraz licznymi placówkami terenowymi, w których można uzyskać nie tylko niezbędne informacje na temat Pakietu Super Rolnik, lecz także pomoc w wyborze najkorzystniejszego zakresu ubezpieczenia.

www.tuw.pl

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą: 02-793 Warszawa, ul. Raabego 13